

Edini slovenski dnevnik v Zjednjih državah.
Izhaja vsak dan izvenčni nedelj in praznik.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Koledar za leto 1911

je dobiti po 30c. komad s pošto vred. Vsak Slovenec v Ameriki bi moral imeti ta zanimivi Koledar.

TELEFON PIBARNE: 4637 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PIBARNE: 4637 CORTLANDT

NO. 19. — ŠTEV. 19.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 24, 1911. — TOREK, 24. PROSINCA, 1911.

VOLUME XIX — LETNIK XII

Slovenske vesti. Odkritje spomenika.

Iz delavskih krogov. Proti razsodiščem.

Iz slovenskih pokrajin. Šušteršič — dež. glavar.

Ponarejevalci denarja v Pennsylvaniji.

Vojska med Haiti in San Domingo.

Iz Avstro-Ogrske. Cesarjevo zdravje.

VABILO NA NAROČBO.

Dne 31. januarja se bode v Trinidad, Colo., odkri spomenik slovenskim rojakom, ki so dne 31. januarja 1910 ponesrečili v premogovniku v Primero, Colo.

GLEDALIŠKA PREDSTAVA.
Delavska agitacija za žensko volilno pravico.

Central Federated Union je sklenila, da boče z vsemi sredstvi se bojevati proti upeljavi prisilnih razsodišč, kakoršne ima v mislih Civic Federation. Zastopniki delavskih organizacij so mnenje, da so tako prisilna razsodišča nevarna delavskim organizacijam in da bodo delavce še bolj usnijala.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Slovenska druživa v okolici in vsi slovenski rojaki so naprošeni, da se te slavnosti v obilnem številu udeleži, da bodo pokazali Amerikancem in tudi drugim narodom, da Slovenci nismo najzaduji v tej deželi in da imamo četrtino sreči za svoje sobrate, ki so padle v boju na delovnem polju kot žrtve kapitalističnih razmer.

Slovenski pevci, pozor!
Prihodnji petek 27. januarja se prične redne pevske vaje in to v Neameyerjevi Union Hall, 1591 2. Ave. New York. Zacetek točno ob 8. uri zvezcer. Gg. pevci so naprošeni priti točno, ker le s točnostjo se dà obido došči. Povabljeni so tudi podporni člani in sploh prijatelji petja.

Slovensko-pevsko društvo v New Yorku si je najelo prav dobrega povodnika, ki bo člane ponovil v petju.

Osebna vest.
Mr. Josip Rems se je zdrav in vesel vrnil iz Jolietta, Ill., kjer se je udeležil seje glavnega odbora K. S. K. J. Preživel je prijetne in veselje v krogu svojih joletskih prijateljev, ki so storili vse, da so svojega newyorškega gosta častno in gostiljubno sprejeli.

Veselica družava sv. Jožef.

Plesna veselica, katero je priredilo minuto soboto slov. podp. družava sv. Jožef v Liederkrane dvorani, Brooklyn, se je navzlie slabemu vremenu dobro obnesla. Udeležilo se je iste nad 200 gostov.

Zlasti veliko rojakinj in rojakov je bilo navzočih iz New Yorka.

Ob zvoki lepo domača godbe so se pari zabavali na plesiku do ranega jutra. Za vzoren red skrbel je veselici odbor. Dobroznani "stric" Podbarski iz Hobokena je bil za managerja pri srečolovu in, da delil "ta srečenim" lepe dobitki. Pomagal mu je pri poslu br. Pavel Kap.

Kakor se zatrjuje, bodo imelo druživo lep finančni prebitek, ki se uporabi v svrhu sklada praznovanja druževne desetletnice.

Slovenski tamburaški klub "Ilirija".

V soboto zvezčer priredi slovenski tamburaški klub "Ilirija" v Saenger Hall na vogalu Manhattan Ave. in Meserole St. v Brooklynu domačo zabavo, na katero se vabijo vse prijatelji druživa. Pred zabavo se bodo vrisalo letno zborovanje, vsled česar se člani opozarjajo, da pridejo točno ob 8. uri v druživo dvorano.

Stenski koledarji od Frank Sakser Company.

Frank Sakser Co. razpošlja zdaj jako lepe stanske koledarje s slikami mest: Ljubljane, Kranja in Krškega. Nad polovico koledarjev je že odpisanih, drugi pa še odpisajo.

Geslo naj bude: Delave!

delave.

Central Federated Union v New Yorku je proti prisilnim razsodiščem.

PREMOGARJI NA ZAPADU.

Delavska agitacija za žensko volilno pravico.

Central Federated Union je sklenila, da boče z vsemi sredstvi se bojevati proti upeljavi prisilnih razsodišč, kakoršne ima v mislih Civic Federation. Zastopniki delavskih organizacij so mnenje, da so tako prisilna razsodišča nevarna delavskim organizacijam in da bodo delavce še bolj usnijala.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj do združenja obeh organizacij na vzhodu in zapadu, to je United Mine Workers in Western Federation of Miners. Združenje ni bilo po volji unij mašinistov in se je proti temu vso silo bojevala.

Slavnost odkritja.

Slavnost odkritja se prične imenovanega dne ob 8. uri zjutraj. Vsi udeleženci se zberajo v dvorani rojaka Martina Arekarja štev. 213 W. N. St. v Trinidad, odkorek se podajo v Union Hall, kjer bodo govorili in od tam odkorakajo skupno v cerkev, kjer bodo peti črna maša za pokojnike. Maševal bodo slovenski duhovnik, orgal po slovenski orglar in pole se bodo same slovenske pesmi. Slavnosti se udeleži tudi slovensko-pevsko društvo "Prešeren" iz Pueblo in sodelovala bodo tudi Jermani na godbi iz Pueblo.

Charter za Western Federation of Miners.

American Federation of Labor je podelila Western Federation of Miners charter in je s tem zadovoljila želji premogarski organizacij "United Mine Workers". Najbrže pridezdaj

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAEBER, President
JOANK PLESKO, Secretary
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 62 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

On celo leto velja lista za Ameriko in
Canad. \$5.00
" " " " " 1.00
" " " " " 1.00
" " " " " 4.00
" " " " " 2.00
Europe za vsa leta 4.50
" " " " " 2.50
" " " " " 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
vzemam nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
med every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

advertisements on agreement.

Dopisni brez podpisa in osobnosti se ne
zavzemajo.
Denar naj se blagovoli pošljati po —
Money Order.
Pri spremembah krajev naravnosti
prosim, da se nam tudi prejmejo
izjavljalične naznani, da hitreje najde
mo nadzornika.

Dopisom in pošljitvami naredite ta na
dov:

"GLAS NARODA"
62 Cortlandt St.,
New York City.

Telpon 4887 Cortlandt.

Pomunjkanje delavcev na
farmah.

V Albany, N. Y., so pred dnevi
zborovali farmerske zveze. Pri tej
priliki se je zopet mnogo govorilo o
tem, da delave tiše le v mestu in v
industrijalne kraje in da na deželi,
to je na farmah, vedno primanjkuje
delavev. O preoblikovanju mest in
o povezbi delavskih moči z deželi se
je v zadnjih letih mnogo pisalo in
govorilo, ali stvar stoji še dandanes
na isti točki, kakor pred leti. Raz
merje se niso zboljšale in morda že
celo poslabšale. Podatki ljudskega
šteta so vzbudili zopet zanimanje za
to stvar. Tudi pri zborovanju farmerjev
v Albany ni manjkalo dobrih svetov,
kako bi se odpomoglo sploš
nemu zлу. Minnesotski guverner, ki
je bil slajajoč načrto, ki priporoča
kot najboljše v najzanesljivje
sredstvo za privabljanje delavcev na
deželi, da se na deželi več privlač
ne moči, kakor pa mestom. Taki svi
ti so po ceni.

Pred tedni je poljedelski depart
ment v Albany objavil poročilo o de
lavskih razmerah na deželi, ki je v
nekem osziru zelo zanimivo. Med dru
gim se pravi:

Največ dela se je posredovalo v
času od marca do septembra. Neče
njenim delavcem se je plačevalo po
\$18 do \$25 na mesec, oziroma po
\$25 do \$35. Navadno se daje neče
njenim delavcem tudi hrana in stan
ovanje. Nekateri delave, katerim
je poljedelski departement preskrbel
dela na farmah, so si potem tudi sami
kupili hrano in mnogo jih jih vzel
farme v najem. Morda 10 odstotkov
od delavcev, kateri so potom polje
delškega departementa dobili dela na
farmah, so si v zimskih mesecih bli
zu farm pridobili dela, kakih 40 do
50 odstotkov se jih je vrnilo nazaj v
mesto New York in drugi so dobili
v tovarnah ali na železniških dela.
Samo dvajset odstotkov je dobilo
stalnega dela na farmah.

To poročilo bi bili moralni farmerji
na zborovanju prebrati in preučiti in
potem bi dobili odgovor na vpraša
nje, zakaj ljudje, zlasti delave in
priseljeni beže z deželi v mesto. Sla
ba plača in kratka doba dela so vzro
ki za to.

Obleke po dolarju.

Učenek od Washington Irving High
School v New Yorku bodo pri
prednjem sklepu šolskega leta nasto
pile v oblekah, katere so si same na
pravile in katere z materialom in
obščom ne stanejo več, kakor eden
dolar. Mlade dame so ves material
same kupile in delajo zdaj pridno na
svojih umotvorilih, kateri se bodo po
sobi učitljive za ročna dela zelo le
po reprezentirali.

Iz dveh razlogov se mora mladiin
damam izreči hvala. Prvič, ker je
pričakovati, da bodo res kaj izvr
stnega nudile obiskovalcem gledate
na življenje in krojstvo, ker bodo same
nastopile v oblekah, in drugič delave
tak nastop deloval proti lukšusu, ki
se je bil udomačil pri nastopih ob
koncu šolskega leta. Marsikateri oče
je moral dosedaj poseči globoko v
žep, če je mogel, da je pokril stroške
za obleko, cestilice in druge nečimerne
stvari, katere so deklela moralna
meti, da so dostojno nastopila pred
občinstvom.

To rodil v mladih sreči p. L. sejo, pri kateri se je izvolil od
nečimerne in zavil. Vsekakde kar se mo
že bilo lepo oblačeno, in če je eno sledeli. Predsednik Andrej Gorjup,

lepeš, kakor drugo, se revnejša de
kleta čutijo zapostavljenia.

S tega stališča je gotovo pozdrav
ljati sklep, da se bodo dekleta pri
javnih nastopih ob koncu šolskega
leta oblačevale v obleko, ki so jo sa
ma izdelala in ki bodo gotovo okusna,
in kar je največ vredno, čedna in po
nižna ter produkt lastne pridnosti.

Dopisi.

Claridge, Pa.

Cenjeni gospod uredniček:

Prosim, dovolite mi nekoliko pro
stora, da se na tem mestu zahvalim
newyorskim Slovencem za poslano
podporo v znesku \$23.84. Podpisani
je razdelil med potrebne člane, in
sicer sledičem rodbinom: Po \$1.26:
Fran Šmuk, Fran Žerman, Martin
Žakelj, Fran Končina, Ivan Šurla,
Anton Kokal, Anton Šurla, Jakob
Lapajne in Matija Hrovatič. — Po
\$1.25: Valentijn Turk, Fran Zapu
čič, Peter Razpotnik, Josip Boltič,
Ivan Turk, Peter Ladešič, Mihael
Baloh, Josip Luzar, Alekzij Šurla in
Josip Drole.

Skupaj odanega \$23.84.

Zahvaljujem se še enkrat za blago
došno pomoč, in obenem potrjujem,
da sem prejel to sveto točno od Frank
Sakser Co.

S spoštovanjem Anton Jerina.

Rock Springs, Wyo.

Cenj. g. uredniček:

Prosim, sprejmite v predale cenje
nu listu Glas Naroda nekaj poro
čil o družtvu "Delavec" štev. 25 S.
D. P. Z.

Pri zadnjem družbenem volitvi meseca
decembra je ostal večinoma star od
bor na krmili; le tajnika in blagaj
nika smo dobili novega. Pri redni
mesečni seji, ki se je vršila dne 1. jan
uarja, je pristopilo zopet lepo število
novih članov v družtvu; nekaj
se jih je oglašalo za vprijem. Upati
se, da se bode število do konca leta
vsaj podvojilo. Čim več nas je, tem
laže bodemo v času nesrečne drug
drugemu pomagali. V slogi je moč!

Cudno se mi zdi, da se najde, ob
tolikem številu družev, kot jih ima
mo v Rock Springs, še vedno dosti
rojakov, katerim niti v mar ne gre,
da bi se priklipili tej ali onej Jednoti.
Niti ure, niti dneva ne ve, kdaj
gde bo doletela nesreča. In kaj po
tem, če se ti v resnici nekaj pripieti?
Na koga bodeš upiral svoje oči, če ne
na svoje bratre rojake, na one, kateri
se ti sedaj ne smilijo? Ni namen
družev, samo človeku zagotoviti po
moč ob etatu nesreče, temveč tudi en
tijino kazni.

Drobne novice iz raznih krajev.

Ojačanje mornarice.

Iz Washingtona, D. C., se poroča:
Odsek za pomorske zadeve je sklenil,
da se mornarica tekmo prihodnjega
leta pomoci za dve vojni ladiji, osem
torpednih lovilev in štiri podmorske
čolne. Vsaka vojna ladija bude stala
\$6.000.000 in bude imela 27.000 ton
placementa.

Kapitan parnika "Slocum" pomilo
ščen.

Kapitan William H. Van Schaeck,
ki je zakril nesrečo na parniku
"General Slocum" v New Yorku in
je bil radi tega obsojen na 10 let ţe
če, bode pomilovan. — Kakor je že
znan, je vsled kapitanove malomarn
stvo 1000 ljudi izgubilo življenje.
Kapitan je dosedaj prestal eno tre
tjino kazni.

Svetovna razstava v New Orleansu.

Iz Washingtona, D. C., se poroča:
Odsek poslanske zbornice, ki se je
bavil z razstavnim vprašanjem, je
z devetimi glasovi proti šestim se izre
kel za to, da se svetovna razstava 1.
1915. ko se bode Panamski kanal of
cijenljivo otvoril, priredi v New Orleansu,
La. Odsek bode poročil poslanski
zbornici.

Eksprese pristojbine bodo niže.

Eksprese družbe Zjed. držav in
Canade so bile priredile konference,
pri katerih se je sklenilo, da se pri
stojbine za pakete, ki gredo skozi ro
ke vse eksprese družb, znižajo. Od
pošljiljatelj ne bude več plačal, kakor
če bi paket le same ena družba bila
odpravila.

Mati ubila otroka.

Laura Gray, 23 let starca, je bila v
Carlisle, Ky., aretovana, ker je na
sumu, da je svoje nezakonsko dete
umorila. Njena mati Lucy Gray in
hogati farmer Richard Smoot sta bila
kot sovrazeni aretovani. Mater so
izpustili, ker je hči izvedala, da je
ne zadene nobena krivila. Morilka
je otroku razbila glavo in mu zapi
čila v glavo dolgo iglo.

Clark, predsedniški kandidat.

Washington, D. C., 23. jan. Champ
Clark, ki bodo imenovan predsednik
poslanske zbornice, ima mnogo
upanja, da bude leta 1912 demokrat
ski kandidat za predsednika Zjed.
držav. Vsled njegove odpovedi gle
de pravice imenovanja odsekov si je
pridobil zbornici mnogo prijateljev
in svoje stališče s tem utrdil.

Volkovi v Oregonu.

Gladni volkovi so pridrali iz gozdov
v Baker City in napadli pse in ljudi.
Naseljeni v tem kraju so se oboro
žili in z velikim naporom pregnali
volkove iz kraja. Postrelili so tudi
vse pse, ker so se bali, da bi psi
stekli.

Ženska volilna pravica v Arkansu.

Little Rock, Ark., 23. jan. V spod
nji zbornici zakonodaje se je vložila
predloga, s katero se zahteva, da se
uveže ženska volilna pravica. Vsaka
ženska, ki je 21 let starca in je držav
ljanka, ima pravico voliti. Predloga
je bila z obrazljivim sprejetem.

Bogradrani policijski nadzorniki.

Newyorsk policijski komisar Cope
sey je degradiral policijske nadzor
nike George R. Holshaus, John S.
Flood in George McClusky. Vsi tri
nje nadzorniki so bili degradirani za
kaviranje. Holshaus je bil Borough
nadzornik v Brooklynu in pride zdaj
kot kapitan v 174. policijski okraj v
Flatbushu, katerega nazivajo polici
sti "Comtry Club". Flood je bil
polovnik v Bronxu in mora iti zdaj
kot kapitan na postajo v Bedford
Ave. v Brooklynu in McClusky, ki je
bil "pantata" v Tenderloinu, bo na
Morrisian postaji v Bronxu premi
jeval o lepih časih v Tenderloinu.

Ravensdale, Wash.

Cenjeni uredniček:

Z delom gre tukaj bolj počasi. Ve
čina nas je, da zaslužimo komaj za
pošteno življenje, in radi tega ne
sistem nobenemu semkaju hoditi dela
iskat, ker imamo le dva premogova
rova, v katerih dela malo število
delavcev.

Tem potom naznamjam tudi vsem
članom družstva sv. Barbara štev. 72
J. S. K. J. in Ravensdale, Black Diamond,
Taylor in drugje, da je imelo
omenjeno druživo dne 18. decembra
z dve rodi v malihi sreči p. L. sejo, pri
kateri se je izvolil od
nečimerne in zavil. Vsekakde kar se mo
že bilo lepo oblačeno, in če je eno sledeli.

Predsednik Andrej Gorjup,

podpredsednik Fran Repenšek, I.
tajnik Josip Pinoza, Box 52, II. taj
nik Frau Mayrič, blagajnik Ivan Arko
z, zastopnik Anton Logar. V gospo
darški odbor: Načelnik Ivan Bizjak,
odbornika Pavel Kos in Fran Slem
šek. Pregledoval knjig sta Ivan
Šilek in Tomaž Šperh.

meniče, v kateri zahtevajo podržav
ljene prodaje mleka in drugih pro
duktov. Oni zahtevajo zakone, ki
dovoljujejo državi nakupiti mlekar
ne, bladilnice in skladilca za živila,
ki jih ustanoviti in voditi.

V posebni rezoluciji zahtevajo na
dalje, da se odpravi senat, ki ne od
govara več razmeram današnjega
dana.

Neprevidnost.

S strehe neke hiše v Beethovnovi
ulici v Ljubljani je padel kleparski
pomočnik N. Cerkvenik in si pri pad
cu zlomil nogo. Kot krijev nesreč je
bil otočar Martin Buček, poslovodja
tvrdke Ecker, češ, da ni dal Cerkve
nika privzeti. Priče so izjavile, da
Buček vedno vsakega delavca opozri
ja, naj se ne varnili krajši pri ve
zorjih. Torej je Cerkvenik nesreč sam
zadržal zadnjega delavca.

Gulfport, Miss., 23. jan. Častniki
angleškega parnika "King George",
ki je prisel iz južnoameriškega vo
dovja semkaj, so poročali, da je bil
na 300 upornikov, ki se so udeležili
zadnje revolucije, ustreljenih in da so
njihova trupla pometali v morje. Par
nik "King George" je bil v Rio de
Janeiro, ko je izbruhnila vojaška re
volta. Strreljal se je iz pet vojn
ladij in iz trdnjav na otok. Ko so se
uporniki udali, so jih spravili na ne
ko vojno ladijo nad 300, jih peljali
na morje in tam postrelili. Trupla so
spustili v morje.

Izpred sodišča v Celju.

Sodnik Watzluk kot tožnik.

Dne 10. januarja se je vršila pred
eljskim okrajinom sodiščem obravna
vna, v kateri se je razpravljalo o ma
nirah sodnika g. Watzluka napram
strankam. Dne 16. decembra se je
vršila pri istem sodiščem obravna
proti dekli profesorja Fona v Celju,
v kateri je nastopila kot priča tudi
gospa Avgusta Fon. Ko je Watzluk
razglasil odsodo, da je izpovedbi go
spe in pa obsojene dekli prva rekla
nemški: "To je nepravijo", dalje
ni mogla govoriti, ker je začel kričati
Watzluk, da mora takoj oditi, če ne
da jo bode kaznovali. Dekla pravi,
da se je mislila, da se tako kriči "nad
zivaljo in ne nad ljudmi". Watzluk
pa izjavlja, da je navadno "temperamen
t" in da je glasno govoril.

Sto let star.

Sto let star je umrl v Pawtucket,
N. J., pivovarnar Michael Haňšen.
Bi je predsednik in ustanovitelj
Haňšenovih pivovarn. Pokojnik je
bil rojen na Irskem in je pred 70 let
prišel v Ameriko.

Pearyevo odlikovanje.

Ustvarjena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN A. GERM, Braddock, Pa., 678 Jones Ave.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15. St.
Ragajnik: IVAN GOUŽE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 9483 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 583.
MIHAEL KLOUCHAR, Calumet, Mich., 115 7th St.
PETER ŠEPHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZIŠNIK, Burdine, Pa., Box 138.
FRANK GOUŽE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eiler Ave.

Jednotino glasilo je: "GLAS NARODA", New York City, N. Y.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, in vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Nova ljudska šola v Novem mestu. Mestna občina je nakupila tuk stavnica nove gimnazije stoječe Bevčevu vili z zmiječim za vsoto 23.000 K. Cela ta parcela se uporablja za zgradbo nova ljudske šole (najbrže deške in delikte). Vila se preuredi za stanovanje učiteljsva. Tako bodo ljudska šola in gimnazija najožja sosedna.

Izzivanje nemškutarskega pobiča. Sin kranskega okrajnega glavarja Schmitta je skrajno zagrizen nemškutarski pobič vključ v svoji mladosti. V 4. razredu ljudske šole v Krnju prodaja in vsljube svojim sošolecem nemške kolke, ki se prodajajo v korist zgradbe nemške šole v Brežiču. Vprašanje, kje je dobil te kolke, je lahko. Čisto gotovo doma!

Na zastupljenju umrl. Iz Križa pri Tržiču poročajo: V Pristavi pri g. Primožiču se je pred tedni zastupil na kriji blape po imenu Pavle Ržen. ko se je z rjavo iglo na levi roki malo rano snail. Dne 6. t. m. popoldan mu je bilo kar slabo in zvečer so mu počeli gospoda, da ga previdi in obhaja. In kaj je bilo! Niso ga hoteli v hišo, moral je v hlevu ležati in tudi v hlev je moral iti duhovnik z Bogom. Če noč je umrl. Res žalostno je ta gospodar postopil s blapeom. Mrtvega je takoj zapeljal v mrtvašnico.

Preložitev novomeškega pokopališča. Vseled razširjenje novih stavb v okolišu pokopališča, zahtevajo združene razmere tako, da preložitev izven mestnega območja. Toda tudi ženska bolnica, se je že preje občutno pomanjkanje prostorov še posečalo, tako da se morajo časi grobovi v komaj strohnelimi kramsti prekopavati. Mestna občina je sicer že kučila za novo pokopališče namejeni svet ob Ločenski cesti, toda ker skuša preložitev še nadalje zavlačevati, jo bode oristojna oblast prisilila, da se preložite čim najhitreje izvede.

Radi ljubem. Neki 26 let stari tateniški pomočnik iz Viča je imel že dlje časa ljubljivo razmerje z neko tovarniško delavko v Rožni dolini. Ker ga je pa ljubica pozneje zapustila, je priselil 7. jan., ko je ni bilo doma, v stanovanje njene matere in v kuhinji ustrelil. Od tu je odšel z nabativim revolverjem v neko gostilno in tamkaj izjavil, da mora ustreliti dve osebi, nato pa še sebe. Pomočnik traže sedaj, da ne nikomur grozil; kaj pa je mislil napraviti s samokremom, to je pa njegova stvar. Toda, ker ni imel oroožja lista, so mu o-rožniki samokrem vzel, njega pa nanzanili sodišču.

In Novega mesta. Pater Pavel — vulgo Savel — odstavljen. Znani frančiškan pater Pavel, učitelj na ljudski deški šoli v Novem mestu, prejel je svoje zaščiteno platio — bre. Nadzorniki mestnega šolskega kuratorija Karol Rozman je konstatiral, da je njegova šola popolnoma zanemarjena. Posledica tega je bila, da so ga odstavili ter prepovedali vsaki nadaljnji pouk. Čuje se, da sta sedaj na vrsti še dva mno vredna naslednika in da se sploh patri nadomestilo s posvetnimi učitelji. Pač že skrajni čas, če je in če bo res tako!

Zenitovski slepar. 28letni, v Podgorje pristojni, že 16krat predkaznovani belavec Leopold Jereb je imel že dva meseca ljubljivo razmerje z delavko Antonijom Lantičem iz Ščela pri Ljubljani in ji objektivno zakon. Pod 18 pretezo je je izvabil 181 K in nato Med komitatem letalnega, tedna v

Welsu in med zrakoplovno sekcijo koskiroškega avtomobilnega kluba je prisojalo zaradi dogovorjenega platio 6000 krov do spora. Ker noči komite izplačati cele vso, je zrakoplovna sekcija tožila.

PRIMORSKE NOVICE.

Ustrelil se je. Neki vojak s Krasiko se je vrnil z božičnega dopusta, se je v Kanalu nestril. Vzrok samomoru so bile baje razmere v domači hiši. Mamomor trgovca Ledererja na Reki. Znani trgovec Josip Lederer je 7. jan. neopazno skočil s parobroda "Panonia" in se utoplil.

Samomor. Iz Reke poročajo, da je skočil 6. t. m. žitni trgovec Henrik Blau, ki se je hotel že pred nekaj tedni iz obupa nad gonesedenimi borzimi špekulacijami usmrtil, v morje in je izginil brez sledu.

Valed opelkini umrla. Dne 7. jan. ponocno je umrla v triški bolnišnici 2-letna Darinka Majcen, ki se je hudo opelkala, ko se je igrala z vžigalicami v svoji posteljici.

Prijet tat. Ko je imel 7. jan. policijski agent komisarijata pri Sv. Jakobu službo opraviti v Trstu in hiši št. 5, ulice Concordia, je srečal na stopnicah slab običenega človeka z veliko celo v roki. Ni dolgo premisljeval in je ustavil sumljivega moža ter kmalu poizvedel da je vložil v stanovanje ondotne ge. Marije Hvala in tam pokratal za 400 K oblike in penila. Ko so ga prepeljali na komisariat, je vrgel stran zlato brozo, tudi last Marije Hvala. Tat je 24 let star, klepar, Ferdinand Planek iz Trsta, stanujec v ulici Pozzo št. 4.

Kmetia so hoteli obrati. Brata Jožef in Frane Blažič iz Postojne sta bila prišla v Trst. Ko sta bila, nič nihuda sluteč, ob primorju, se jima je približil neki možkar, ter rekel, da jima hoče pokazati dobro gostilno. Vsi trije so šli potem v neko gostilno v starem mestu, kjer so kmalu začeliigrati karte. Ko je položil eden brat 10 K, drugi pa 5 K na mizo, je pograbil prijazni vodač hitro denar in izgubil z nekim svojim tovariskom. Pred vratimi pa se jima je pridružil tretji, ki je bil stal tam na straži. Oba brata Blažič sta zasedovala predzno trojico in posrečno se je prijeti vse tri v melekarni v ulici Riborga. Tički so: 17 letni Jančevič iz Belgrada, 30letni Adamović iz Bosne in 18letni Micej iz Budimpešte.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Kje je štajerski deželni odbor? — Graška "Arbeiterville" poroča, da je napravil čuvaj Viljem Kittner v deželnem bolnišnici v Fuerstenfeldu homoseksualni atentat na nekega bolnika in vendar je to sloveče še vedno v službi. Štajerski nemško-nacionalno-klerikalni deželni odbor nima očividno v takih rečeh pretakne vesti.

Prepogumno ženska je 27letna Frančiška Čretnik, ki je bila uslužbenca pri peku Gašperju Kohne v Venetu. V decembra preteklega leta se je sprla s svojim gospodarjem, ki ga je v prepriku tako udarila za uho, da mu je počila nesna mrena. Pred celjskim okrožnim sodiščem je bila zaradi svojega pogumnega čina obsojena v en mesec težke ječe.

Razmere pri štajerski namestniji je prav lepo označil nek nemški list. K graškem mestnemu uradu je prišel nemški kmetij in je prosil za pojaznilev v zadevi neke stipendije. Ko so mu tam rekli, naj gre k namestniji, je ogorčeno vzkliknil: "Tam sem že takto bil! Vi, tam sem govoril z nekim mladim gospodcem. Mislim, da će se tega vpraša, kako se piše, ne bo več odgovoriti, tako je zabit."

Zapravljanje ljudskega premoženja. Znano je, da eveti v celjskih in okolinskih gospodinjih hazardiranje, kakor ne kmalu v kakem kraju na Štajerskem. Nekateri vasi, posebno Škofovja vas, Trnovje, sploh vojniška in daljša celjska okolica so naravnost okužene s strastjo za kartami in prepovedanimi igrami, ki poizraju neverjetne vste denarja. Neki kmet iz Arčelina pri Vojsniku je izgubil pred nedavno v Celju pri "mauslu" 900 K. Zgubiti do 1500 in 2000 K niso redki. So v Celju in okolici gotovi bajzli, koder se potikajo razni srečoloveci in obirajo kmete in obrtnike do kosti.

Poskušen samomor v Trbovljah. Ustrelil se je dne 9. t. m. v Trbovljah trgovce g. Karol Dvoržak. Prišel je pred enim mesecem v konkuren, trgovino pa je prevzel njegovaj žena. Ker so pa upniki zahtevali, da se mora mož odstraniti, je mogoče, da ga je gnalo to v smrt. K sreči se mu je samomor popolnoma ponesrečil. Prvič se je ustrelil v srce, a krogla mu je občutila v debeli zimski suknji v bat. Drugič je nastavil samokres na brado, a se ni dobro zadel. Šele tretji strel mu je brado popolnoma raztrg, tako da se je od bolečin nezavesten zgrudil na tla. Zdravnik si je izjavil, da ga bodo najbrže še obdržali pri življenju. Ravno pred enim letom se je ustrelil v njegovem skladisču nejegov brat. Tudi o tem se je govorilo, da ne bo storil srečnega konca. Nezrečen je bil vedno strašen igralec.

KOBŠKE NOVICE.

Prestopil je k starozakonskemu dr. P. Peissl, benediktince iz St. Pavla v Labudski dolini, ker ni hotel prisjeti antimordniške priprave.

Okrađena je bila načinakarja Kat. Grašer v Železni Kapli za 300 K. Tato je niso dobili.

Samomor. Na Silvestrov večer se je ustrelil na Ljubljanski cesti v Celovem v spremstvu dveh žensk neki Jožef Platzer, pomočnik pri tvrdki Klinge, ko se je vrácel od Silvestrove veselice pri Grosmurju. Živel je še kake pol ure. Star je bil še 24 let.

Očekivači skrakovna sekcija tudi predvzeto je je izvabil 181 K in nato Med komitatem letalnega, tedna v

POZOR, DEKLETA!

Mladenič, star 26 let, se želi seznamiti s Slovenko v starosti od 20 do 30 let, če je prav volova in če ima kakega otroka, za to ne glede. Jaz imam stalno delo in tudi lepo sveto denarja. Za to se tudi ne oziram, če ima kaj denarja ali ne. Jaz sem srednje postave, široki pleči in preej velikih, malo belkastih brk. Torej, katera ima voljo, naj se kmalu oglaša, ker se približuje ta sveti pust, potem je predolg za čakati, ker sem že naveličal samškega stanu. Katera nima denarja, ji ga juž pošljem. Bruga pojasnila še že naznani, katera se katera oglaša. Ki pišmu naj tudi priloži sliko in naznani svojo starost, če je vdova in koliko otrok ima.

Frank Gošek,
R. F. D. 2, Madrid, Iowa.

POSLANO.

Milwaukee, Wis.
Cenjeni rojaki in rojakinje:—

V našo slovensko-angleško šolo se je bilo vpisalo 130 učenatjev. V šolo pa jih bodi sedaj le še kakih 24, ker je velika večina čakala, da se bo dovolila učitelju mestna plača.

Zaradi "pomanjkanja dežurnih sredstev" pa šolskemu svetu letos ni bilo mogoče ustreči tej želji, a površje se, da sme učitelj biti prepriznan, da ne bo pozbavljen bodočo leto.

Glede na to razmere se je stanovil za začetnike nov razred, kateri se bo otvoril v torek 31. januarja t. l.

Zeteli bi bilo, da se mnogo slušateljev in slušateljice vpiše, kajti do vročih poletnih dnjih se zamorejo še mnogo manjši vsi tisti, kateri vedo cenjeni vrednost znanja angleščine. Šola se nahaja pri Louis Bewitz, 191 Avenue, Milwaukee, Wis.

Ivan Hauptmann.

Iščem svojega brata JOSIPA BRATUŽ. Meseca julija je bival nekje v Denver, Colo. Prosim cenjenje rojake, če kdo ve, kje se nahaja. Da mi javi, ali naj se mi pa sam oglasi, ker poročati mu imam važne reči iz stare domovine. — John Bratuz, Box 107, Eveleth, Minn. (20-24-1)

Iščem svojega prijatelja JANEZA REPEŠA. Pred 4. meseci je bival v Kipling, Mich., in sedaj je nekje na farmi v Michiganu. Prosim cenjenje rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, za kar bodo zelo hvaljeni. — Rudolph Znidarsic, Mihhi Camp, Ralph, Mich. (20-24-1)

Ali že veste,

da smo izdali ravnokar nov, lep in zelo občuten, ilustriran slovenški časnik, v verziji, društvenih prstanov, zlasti in zdravstvenih sploš, gramofonov in slovenskih plošč, pušč, revolverjev, košča, peči, kavalnih strojev, dalmatogradov, semen itd. Pišite tako, da po enik, katerega vam podljemo zastotki in počitne prostot! Podpirajte edino narodno podjetje te vrste in prepričali se boste o pošteni in točni postrežbi.

A. J. TERBOVEC & CO.

(nasl. Dergance, Widetich & Co.)
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

KRETANJE PARNIKOV.

LA BRETAGNE
odpluje 26. januarja v Havre.

PRESIDENT GRANT
odpluje 28. januarja v Hamburg.

MARIA WASHINGTON
odpluje 28. januarja v Trst.

NIEUW AMSTERDAM
odpluje 31. januarja v Rotterdam.

PRINZ FRIEDRICH WILHELM
odpluje 31. januarja v Bremen.

Spoml. Stefan Jakša.

Rojakom priporočam moja izvrstna vina. Novo vino muškatel ali črno po 30 galona, riesling 35 gal., rdeči zinfandel 35 gal., belo vino iz Šampanj grozdja 40 gal., vino od leta 1909 črno ali muškatel 40 gal., riesling 45 gal. staro belo vino 50 gal., driošnik in tropinovec \$2.50 gal. Vseh vrst vino pošljam po 28 in 50 gal. in dan posodo.

Vinograd in klet: St. Helena. Naslov za naročila: Stephen Jakša, Box 657, Crockett, Cal.

The American Tobacco Co.

Successors to GAIL & AX

Prodaja se povsod!

5c.

5c.

5c.

5c.

5c.

5c.

5c.

5c.

5c.

SLOVAN DELAVSKA PODPORA ZVEZA

Vstavljena dne 16. avgusta 1901.

Imkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns.

s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: JOSIP SVOBODA, R. F. D. 1, Box 122, Conemaugh.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIŠAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Duale, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 224, Primrose, Cele.
IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 223, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

B. E. E. BRAILLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uredniški se ujedno prošeni pošljati
imenar naravnost na blagajnika in nikomar drugam, vse druge dopise pa
za glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjerisibodi v poročilih glavnega tajnika kakje pomanjkljivosti, naj se
to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

OLD SUREHAND.

POTNI ROMAN. SPISAL KAROL MAY.

Poslovenil za "G. N." B. P. L.

(Dalej.)

Medtem, ko je skušal Old Surehand svoje moči, nisva prisla nič naprej; rdečkože je hitro plaval k načinu, in drugič zmagovalno kriknil.

"Prepušte ga torej meni, in opazite boj, če hoče!" sem prosil svojega tovariša; potem sem se obrnil nazaj.

Sovražnik je videl, da se mu hočem zoperstaviti, in se je vstavil. Držec v roki nož, je zaklical:

"Tukaj je Vupa-Umugi, glavar Komanev. Njegov nož bo oba bledoličnika usmrtil!"

Torej ti je bil! Bilo mi je ljubo. Dosedaj ni bilo mogoče razločiti njegovega obrazja.

"In takaj je Old Shatterhand, o katerem meni, da ti ne more oditi," sem odgovoril. "Skušaj, ako imat prav!"

"Old Shatterhand, Old Shatterhand!" sta zrklicala Old Surehand in Indijanec istočasno. Zadnji je še pristal: "Če si ti, garjev pes, umreš takoj!"

Po teh besedah se je hitro potopil. Torej boj za življenje in smrt, ponori na vodo! Glavar je hotel priti pod vodo poleg mene, da bi me sunil z notranjem; tega seveda nisem hotel čakati. Tudi jaz sem se potopil, se globje, kakor on. Voda drži, kakor diamant, podnevi vskršano svetlobo, se dolgo časa v sebi; radi tega more dober potaplja v poznič večer pod vodo se bolj vidi, kakor nad njo. Plavaje kakih pet metrov pod vodo gladino, sem pogledal navzgor. Da, tu je bil! Glavar, uprav, nad menoj! Stegnil je ruke, ter se poganjal kviku. Tudi jaz sem se pognal pavzar in prišel za ujim nad vodo. Pobit sem ga s svojim zunanim udareem, ter ga potem prijet za lase, da se ne bi potopil.

"Old Shatterhand, resnično, Old Shatterhand! To je dokazano!" je zaklical Old Surehand.

"Da, sir, mi prav nevadenav način sem se vam predstavil. Oprostite mi tegadelj!"

"Napaka je obojestranska," se je zasmjal. "Toda, sir, ne morete si mislit, kako se veselim..."

"In tako dalje!" sem mu segel v besedo. "O tem pozneje, mogoče jutri zjutraj! Sedaj ni časa za poklonje. Ljubo bi mi bilo, če vas je popustil kré v rokah!"

"Mislim, da me je..."

"Poizkusite plavati! Jaz nesem Indijanca. Naprej!"

Res je šlo! Old Shatterhand je bil zoper pri moči, in tako sva plavala polagoma naprej, dokler nisva prisla na obrežje. Toda sem zvezal glavarja, kateremu se je ravno vrnila zavest.

Naše podjetje se je skrčeno, pa tudi nesrečno končalo. Osvobodil sem Old Surehanda, in vpel poleg tega še komajskoga glavarja, toda Old Wabble je bil izgubljen! Old Surehand ni bolj verjeti, da bi bil mrtev. Zatrjeval je:

"Tega starega dečka še ne poznate dobro, sir! Original prvega razreda je. Stavim, da sedi sedaj kje na kakem varnem prostoru in se smijejo... pest. Takega prebrisance je treba dočopom z jermeni na katerih se je snilo meso. Pri tem sem se doomislil, da rabimo živil, če hočemo — nu-

čem povedati, kam. Hitel sem torej na pašnik in vzel tri kopje, enega za rdečega dečka, in dva za meso; požurni sem se moral, da sem bil pravosno gotov. Šlo je pa tako, kakor sem si želel, in ravno, ko se je vrnil prvi Indijanec z nevspešnega zasedovanja, sem se odstranil z rdečkožcem in mesom. In sedaj mi imate tu! Kaj se zgoditi z mesom, si lahko mislim, kaj naredimo po tem lopovom, si naj drugi ubijajo glave."

"Jutri ga izpustimo," je mneni Old Surehand.

"Nimam nič proti temu. Če je do sem jezdil, naj gre jutri peš nazaj! Toda njegov glavar, kako vam je pridel v pest?"

"Mr. Shatterhand ga je vjel."

"Na otoku?"

"Ne, ampak pri zasedovanju na vodi."

"Torej je bila pomorska bitka. Mi morate pozneje povedati, kako je bilo. Ali tega tudi izpustite?"

"Da."

"Škoda! Jaz bi imel raje, da bi ga obesili. Toda prej mu nikar ne dajte svobode, dokler ne dobite orooja in vse, kar so vam Indijanci vzel. Jaz nisem bil nikdar priatelj Indijancev; nič niso vredni in po mojem mnenju se jim ne bi smelo prizanašati. Če bi prej s svojimi stopetdesetimi Komanci v jezeru utonil, ne bi človeštvo niti izgubilo; th'is clear!"

II. POGLAVJE.

V ozaj.

Med Texasom, Arizonom, New Mexico in indijanskim teritorijem, ali drugače rečeno, med nižavnimi Ozar gorovji, spodnjo in zgornjo Sierra Guadelupe in Gualpa gorami, obkrožene do višin, ki mejijo gorenji tok reke Pecos in pritoke Red, Sabine, Trinidad, Brazos in Colorado, je prostrana, strašna pokrajina, ki zasluži po vsej pravici ime "Sahara Združenih držav".

Pusto dajljive suhega, razbeljenega peska se menjavajo z golimi, razgrnetimi skalnimi skladki, ki ne dovoljujejo najbornejšemu rastlinstvu nititi kratkega življenja. Mrzla noč sledi načinkrat dnevnih vročin! noben posamezni hrib, nobena zelenča dolina ne prekine mrtve puščobe, kakor v Sahari; nikjer ni nikake vode, ki bi močila majhno oazo. Tudi ni nikakega prehoda od pogozdenih gorskih pokrajin k mrtvemu, peščenemu morju. Povsod se pokaže smrt v vsej svoji strašni postavi načinkrat. Le tu in tam stoji kai osamljen, usnju podoben mezuinini gmi, in fasih naleti popotnik na divje kakteje, ki rastejo ali posameči, ali pa v gručah, ne da bi si mogel razjasnit, kako morejo uspeti. Toda tudi borno rastlinstvo ne razveseli človeškega očesa. Pokriva ga debela plast prahu, in gorje konju, katerega jezik je bil tako neprevreden, da ga je peljal v tako kaktejevno divjino! Ostre bodice mu ranijo noge, da ni nikdar več sposoben za jezo; jezdec storji najboljše, aka takoj po krovjanju žival na mestu usmrtil.

Kljub vsem grozotam, ki jo nudi ta puščava, vodijo vendar skozi njo ceste v Santa Fé in Fort Union, v Paso del Norte in dol in zelenči prerije in gozdove taxaša. Toda pri besedi "cesta" si ne smemo predstavljati oskrbovanega puta, kakorščki so v civilizovanih državah. Pač jezik kak posamezni leži ali zlatokalec, kakor drža držovitih klativitezev ali rod dnovnijive vrednosti Indijancev skozi vod, pač škrplje po polje potasi kak naložen voz skozi gustino, toda tega, kar imenujemo pot, ni, tudi ne onih četr ur širokih sledov pota, kakorščki so v južnoameriških pampah. Vsak jezik ali se vozi po svoji poti, dokler je še kaj znamenj, da se nahaja v pravi smerni. Toda takaj znamenja izginjajo pologama drugo za drugim, in ko tudi ta izginejo, je označen smer potom drogov, ki so v gotovih razdaljah zabiti v zemljo.

Kljub temu zahteva puščava svoje hrte, ki so, v primeri z njeno velikostjo, številnejše in strašnejše, kakor one afriške Sahare. Človeška ogradja, ostanki sedel in vozov in drugi sledovi pričajo, da je tu marsikatera tega dečka že zadeha strašna usoda. In pad vsem tem plava visoko v zraku jastreb, ki sledi vsakemu gibaju spodaj, kakor bi bil siguren, da mu ne more oditi plen.

In kako se imenuje puščava? Prebivalci posodnjih teritorijev ji dajajo različna imena, angleška, francoska ali španška; radi zabitih kolov pa je daleč okoli znana pod imenom "Llano estacado" ali pa tudi "Staked-Plain".

Tako nekako sem že opisoval v treh knjigah "Winnetou", grozote strašnega Llano estacada. Če sem rekalo, da noben studente ali vodnjak ne dovoljuje oaze, je to razlagati iz tega, ker pri moji takratni ježi skozi Staked-Plain sem že nisem poznal izjeme. Sredi te puščave je bila vendar oaza, v kateri je bivala osa, oseba, o kateri mi je názvali Winnetou v listu, da je nameravajo Komanci napasti, namreč Bloody Fox.

(Dalej prihodnjem)

Zajemam, da je moč, in tako se skakali v vodo, kakor prestare žabe; nobeden ni ostal na suhem. Tudi konjski stražarji so prihiteli in sli v vodo. Eden njih je moral ostati, in tega sem hotel imeti. Jadral sem torej k obrežju, zlezek izpod baldahina, skočil k njemu, in ga oklofutal.

da se je vsebil na tla, ne da bi me vprašal za dovoljenje. Zvezal sem ga po prebrisanca je treba dočopom z jermeni na katerih se je snilo meso. Pri tem sem se doomislil, da se more pravilno soči, da rabimo živil, če hočemo — nu-

ŽENITNA PONUDBA.

Iščem dobro in pošteno dekle v starosti od 20 do 26 let. Jaz sem star 23 let, delam v premogovem rovu in zaslužim \$50 na mesec. Poslje po nudbe na:

Nikola Bacic,
Zeigler, III.

ZA \$100.00

se kupi lepo novo zidano hišo v Brooklynu, za eno družino \$4,250, ali za dve družini \$5,250 z vsemi modernimi opravili; 50 vožnja, 30 minut daleč neprimerena ponudba.

Posebni poslovodja,

Room 67, 60 Liberty St.

(24.25&27-1)

Kdo je najbolj varno naložen denar?

Gotovo v slovenski

MESTNI HRANILNICI

v Ljubljani.

Prešernova (prej Slovensa) ulica štev. 3.

Zakaj? Zato:

1. Mestna hranilnica ljubljanska je pod javno kontrolo; njen občinski zastopnik, ki obstoji iz zastopnikov ljubljanskih mestčanov in volilcev vseh stanov, voli vsaka tri leta v njen upravnem odboru 20 mož in sicer polovico iz svoje sredine, drugo polovico pa direktno in sredine mestčanov, točaj hranilničnih članov samih.

2. Ta hranilnica je tudi pod kontrolo cesarske deželne vlade; ta cesarska vlada odpošila k sejam, v katerej dovoljuje hranilnicu posojila, svojega komisarja, ki natančno pazi, kam in kako hranilnica vloženi denar posaja.

3. Po predpisih Mestna hranilnica ljubljanska si ne sme nobeden član ravnatljivstva izposoditi od hranilnice niti vinjarja denara.

4. Po vseh teh odredbah je tedaj pri Mestni hranilnici ljubljanski vsaka spekulacija z vloženim denarjem nemogoča.

5. Za varnost vloženega denarja obstoji nadalje zlasti še v tem, da ima ravnatljivstvo oziroma upravnem odboru hranilnice natančno predpisano, do ktere višine sme na posestva ali hišo dovoljevati posojila. Te predpisane meje ne sme in ne more prekoračiti; torej je vsaka izguba izposojenega denara nemogoča.

6. Gotov denar in vrednostne pariske shranjuje Mestna hranilnica ljubljanska v blagajni, ktero ne more razdati nobeden tat, nobeden požar.

Ta blagajna je podobna malim sobicem ter obdana krog in krog z debelim železem, ki je vzdano v cementne stene. Samo vrata te blagajna tehtajo 20 centov ali 2000 kilogramov ter so stala nad 4000 kron; zavornice okna pa so težke 15 centov.

Ker je tedaj denar v Mestni hranilnici ljubljanski takov varnej spravljen, zato uživa ta hranilnica tudi splošno zaupanje ljudstva.

Posebno veliko denarja dobiva ta hranilnica od Slovencev v Ameriki.

Do konca leta 1903 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko okoli 74,000 strank ogromno sveto nad 134 milijonov kron. S takimi številkami pa ne more ponašati nobena kranjska "sparkasa".

Velikansko je naraslo stanje hranilnic vlog zlasti slednji dve leti — samo tekmo treh mesecov se je vložilo čez 9 milijonov kron.

Vložen denar obrestuje Mestna hranilnica ljubljanska po

4%.

od sto ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje tako.

Rentni davek od vloženih obresti hranilnic iz svojega in ga lagatljem ne računi.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehal.

Zato pa, rojaki, ki pošljate denar v staro domovino, nalogajte ga le pri Mestni hranilnici ljubljanski v Ljubljani, Pre